A°. 1839.

N°. 74.

ZONDAG DEN 15den SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 13 September 1839.*

De Heer FRANÇOIS ABEL BOISSEAU, aan wien bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 9den Augustus ll., No. 1245 | 1076, *Brieven van Admissie tot het Burgerregt* zijn verleend, heeft den bij artikel 26 van het Reglement bepaalden Eed afgelegd.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

De *Commissie tot Taxatie der Huurwaarde* van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bij deze bekend, dat zij hare werkzaamheden zal vervolgen op Maandag den 16den dezer, des voormiddags van *zeven* tot *elf* uren en zulks wel met Wijk La. A. No. 205.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
A. P. TIRION.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 12 September 1839.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: JOHAN ANDREAS MULLER en SUSANNA FRANCINA PETRONELLA SPILLENAAR; beide alhier geboren en woonachtig.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
P. FAERBER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 11den dezer, de Engelsche Schoener *Eliza*, Kapt. John Smith, van Berbice, hebbende 7 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 12den, het Schip *Henriette*, Kapitein J. C. Willems, naar Amsterdam; lading: 231 vaten Suiker, 30 balen heele en 8 dito gebr. Koffij, 117 balen schoone en 7 dito vuile Katoen en 281 ponden oud Koper.

Idem, de Engelsche Sloep *Henry Frow*, Kapt. J. Wrigt, naar Demerary.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 31 Julij 1839.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 22 *Julij.*

De luit. gen. O. de Howen, is benoemd tot kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw en de generaal-majoor J. G. baron van Sytzama, tot ridder derzelve orde.

Bij onderscheiden besluiten heeft het Zijner Majesteit behaagd:

Den vice admiraal Gobius eervol als opperbevelhebber der vesting Vlissingen te ontslaan.

Eervol ontslag te verleenen: aan den generaal der infanterie baron Chassé, als opperbevelhebber der vesting Breda, onder toekenning aan denzelven van het voortdurend genot van zijn tegenwoordig traktement; aan den luit. gen. de Howen, als opperbevelhebber der vesting Nijmegen, met genot van pensioen; aan den gen. majoor baron van Sytzama, met genot van pensioen; aan den gen. majoor Everts, prov. komm. van Groningen en Drenthe, met genot van pensioen; aan den gen. majoor de Roye van Wichen, provinc. komm. van Overijsel, met genot van pensioen en denzelven te benoemen tot baron; aan den kollonel Kroo, als komm. in het 5de div. van Zeeland, met genot van het non-activiteit-traktement; aan den kollonel Lambert, als komm. in het 4de dist. van Zeeland, met bepaling dat hij het bevel over zijne afdeeling zal aanvaarden; aan den gen. majoor Tellegen, als plaatselijke komm. te Deventer; aan den luit. kollonel van Grom, als plaatsel. komm. van Grave; aan den luit. kollonel Breda, paatsel. komm. te Naarden; aan den majoor van Hoogenhuisen, plaatsel. komm. te Delfzyl; aan den majoor Moltzer, aan den majoor Palsgraaf, aan den kollonel Isler, aan den kollonel Leicher, aan den luit. kollonel Weyland, aan den Maj. Meyer en aan den majoor Thiel, allen met genot van pensioen.

'S GRAVENHAGE, 29 *Julij.*

Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit zijn de brikken Merkuur en Snelheid, ter vervanging van de terug verwacht wordende brikken de Valk en Windhond, naar West-Indien bestemd, en het bevel dezer brikken met den 10den Augustus aanstaanden, respectivelijk is opgedragen aan de kapiteins-luitenant ter zee H. Keijen en J. Enslie, terwijl op dezen datum, de thans deze brikken commanderende kapitein ter zee Tuning en kapitein-luitenant Ferguson op non-activiteit zullen worden gebragt.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 24 *Julij.*

De rust is in Birmingham niet verder verstoord, ofschoon er nog veel spanning blijft heerschen. Daarentegen hebben thans in New-castle ongeregeldheden plaats gehad. De hoofden der Charteristen hebben het graauw aldaar weder aangestookt; eenige politiebeambten zijn zwaar mishandeld, in onderscheiden woningen zijn de glazen ingeworpen, lantaarnen verbrijzeld, enz. Ten laatste echter, toen de politie eene duchtige houding aannam, zijn de onrustigen uiteengegaan. Een twintigtal hunner moet in hechtenis zijn genomen.

Natuurlijk geven deze gebeurtenissen nog steeds stoffe tot redetwisten in het parlement De hertog van Wellington had bij eene vorige gelegenheid gezegd, dat hij menige stad met storm had zien innemen, waarbij zoo veel schade niet was veroorzaakt, als bij de jongste plundertooneelen te Birmingham. Dit hebben de Whigs hem zeer euvel geduid, en ernstig en met boert hebben zij den hertog aangevallen; hem van de grofste overdrijving beschuldigende. Een hunner bladen heeft gezegd, dat de grijze veldmaarschalk thans de windmolens van Badajos voor Birminghamsche forteressen aanzag. Lord Wellington heeft gemeend die aanvallen niet geheel stilzwijgend voorbij te mogen laten gaan en hing eene droevige schilderij op van gebeurtenissen in het zoo zwaar geteisterde Birmingham. Gisteren avond heeft de minister lord John Russell aangekondigd dat hij eene vermeerdering des legers van 5000 man zou voorstellen, ter beteugeling van de woelingen in de fabrijkdistricten. Reeds vroeg hij eenen geldelijken onderstand van 10,000 ponden sterl., tot het in dienst stellen van nieuwe politiebeambten te Birmingham. Sir Robert Peel ondersteunde die aanvraag. Hij vond zich daartoe te eerder gedrongen, zeide hij, omdat vele leden den schijn aannamen, alsof de bewegingen in de fabrijk-districten voortvloeiden uit klagten des volks, waaronder zeer gegronde, b. v. over de armen-, de koren-wetten enz. »Spreek van geene tijrannij en van klagten," riep de welsprekende redenaar uit. »Geene tijrannij zoo erg, geene grieven zoo zwaar, als de onveiligheid, een gevolg van het dolzinnig voetbollende graauw. Geene dwingelandij zoo verregaand van een enkel geweldenaar, als van die dagelijks in het inwendige, alles vernielende magt!" Ten slotte is het voorstel van Lord John Russell wegens de 10,000 p. sterl. vermeerdering aangenomen.

DUITSCHE POST.

KONSTANTINOPEL, 10 *Julij.*

Morgen zal de sabel-omgording van sultan Abdul Medschid, die gisteren het oude serail, te Konstantinopel, de gewone residentie van den Grooten Heer, heeft betrokken, plaats hebben. Het vroegere berigt, dat alleen de vijandige betrekking tusschen Chorsew Pacha en den vlootvoogd Achmed Fewzi Pacha tot het uitzeilen naar Rhodus heeft aanleiding gegeven, schijnt volkomen juist te zijn. *Aan eenen afval heeft de Kapitan Pacha zekerlijk nimmer gedacht.* Men heeft thans eenen gevolmagtigden aan hem afgezonden om hem tot het terugkeeren te bewegen, welke stap door de diplomatie, inzonderheid door den Franschen gezant, met de meeste bereidwilligheid is ondersteund, en het beste vooruitzigt op slaging vertoond. Wegens den veldslag bij Nisib zijn onder het publiek nog altijd losse geruchten in omloop, doordien de Porte tot dusverre niet oorbaar heeft gevonden dienaangaande iets bekend te maken. Naar ik evenwel uit eene goede bron verneem is de nederlaag de, Turksche armee algemeen en zijn slechts eenige ongeordende benden overgebleven. De Turksche troepen worden gezegd ongeveer 50,000 en de Egyptische ten minste 10,000 man minder geteld te hebben. Al het geschut, de amunitie, de bagaadje, eene menigte wapenen en de krijgskas moeten in handen der Egyptenaren zijn gevallen. Daarenboven moet het leger aan gesneuvelden, gekwetsten en gevangenen omstreeks 20,000 man hebben verloren, welke echter door Ibrahim naar huis zijn gezonden, behalve circa 4000 man, die den stelligen wensch hadden te kennen gegeven om bij het Egyptische leger te worden ingelijfd. Het overschot der Turksche armee heeft zich in gejaagde vlugt naar alle rigtingen verstrooid, en aangaande het lot van den opperbevelhebber Hafiz-Pacha schijnt men zonder eenige tijding te wezen. Ibrahim Pacha schreef de eerste mare zijner overwinning aan zijnen vader uit de veroverde tent van Hafiz Pacha. De slag moet eigenlijk niet langer dan twee uren hebben geduurd. *Deze gebeurtenis zal het werk des vredes niet stuiten*, hoewel zij van den kant der Porte grootere offers zal vereischen. Men merkt hier reeds niets meer op, dat naar krijgstoerusting gelijkt; zelfs is aan twee vaartuigen, die met ammunitie naar Samsum souden vertrokken last gegeven om weder te lossen.

Op den 4den Julij werden de gezanten van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Rusland en Pruisen bij Nuri Effendi geroepen, die hen met opzigt tot het voorgenomene bevredigings werk belangrijke mededeelingen gedaan heeft. De daarbij aangenomen grondslag der aan Mehemed-Ali te doene voorslagen zouden nu wel, na de jongste gebeurtenissen, eene verdere uitbreiding kunnen verkrijgen, vermits na de laatste overwinning Mehemed-Ali zijne eischen hooger spannen zal; intusschen schijnt de Porte niet ongenegen (zelfs verhaalt men dat Nuri-Effendi tot een der vreemde ministers gezegd heeft dat de Porte bereid is), om aan Mehemed-Ali zijn tegenwoordig bezit, *daaronder Syrie begrepen*, en, met het eenige voorbehoud van het leenheerschap en eene voegzame schatting, de erfelijkheid van den troon en zijne familie te bewilligen. De vertegenwoordigers der groote mogendheden zullen wel geen bezwaar vinden, bij Mehemed-Ali ter aanneming der nieuwe voorslagen, hunnen invloed te doen gelden, en er is dus uitzigt op eene bijlegging dezer gewigtige kwestie van het Oosten.

WEENEN, *17 Julij.*

Een zoo even hier uit Konstantinopel ontvangen berigt dd. 8 Julij brengt de volgende gewigtige bijzonderheden aan: »De kapudan-pacha is tegen de bevelen zijner regering met de geheele Turksche vloot onder zeil gegaan, om Mehemed-Ali zijne diensten aan te bieden, en dan te zamen met de Egyptische naar Konstantinopel terug te keeren, om het nieuwe ministerie, dat uit zijne tegenpartijders samengesteld is, omverre te werpen."

FRANKFORT, *23 Julij.*

Aan de beurs liep heden algemeen het gerucht van het uitbarsten eener volksbeweging in Hanover. Ik berigt u, hoe de zaak, volgens particuliere brieven, die zegt men, langs buitengewonen weg ontvangen zijn, zich heeft toegedragen. Reeds sedert geruimen tijd betoonde Hanover's bevolking eene tot het uiterst verbitterde stemming tegen het ministerie Scheele; tot eindelijk deszelfs beschikkingen tegen de magistraat der residentiestad, en respectivelijk tegen de onderteekenaars van het bekende, aan den hoogen bondsdag gerigte protest, de ontevredenheid op het hoogst had doen stijgen. Toen eenige concessien, welke het ministerie Scheele, in het dreigende gevaar, aan den magistraat, met opzigt tot den opvolger van den gesuspendeerden stads-director Rumann, scheen te willen maken, na schijnbare verzoening der gemoederen, op eene de burgerij krenkende wijze teruggenomen werden, brak de storm van het misnoegen los. 7 à 8000 burgers trokken met dreigend geschreeuw de woning van Scheele voorbij, steenen vlogen in de vensters van den eersten minister, die gelukkig niet thuis was. Eenigen der hoogere beambten verschenen, en wilden met zachtainnige redenen de woest opbruisende volksmassa binnen de palen der wettelijke orde terug voeren. Doch zij werden bespot, gehoond, met fluiten en schreeuwen overstemd, niets kon meer de voorwaarts rollende lavine stuiten. De massas dringen zich voor het koninklijke paleis te zamen, en zetten daar hun getier tegen Scheele voort. Middelerwijl waren de troepen onder de wapenen geroepen, en tegen de volksmenigte aangevoerd; zij werden gekommandeerd te laden, maar geen arm bewoog zich om aan dit bevel, ofschoon meermalen herhaald, gevolg te geven. Ik zal hier zekere uitdrukkingen niet vermelden, die gezegd worden bij dit voorval, voor het paleis te zijn gebezigd geworden. Verder gaan de ter beurze verspreide geruchten niet, die gezegd worden tot op het vertrek van den post te reiken. Aan onze beurs bragten zij eenigen ongunstigen indruk te weeg, daar men opzigtens de ontwikkeling en de gevolgen dezer volksbeweging niet zonder bezorgdheid is; met de uiterste spanning ziet men de officiele mededeelingen te gemoet.

Het boven vermelde protest van den Hanoverschen magistraat was wegens eenige afwijkingen van den vorm door de bondskanselarij terug gewezen geworden. Thans is, zegt men, een nieuw protest van denzelven, waarin de afgekeurde feilen vermeden zijn, hier aangekomen. Op hetzelve zijn nog de protesten van eenige Hanoversche steden en corporatien gevolgd.

Den 25sten Julij.

De jongste allocutie van den Paus, welke tegen de jegens den aartsbisschop van Posen geregtelijk genomen maatregelegen is gehouden, heeft, naar luid van geloofwaardige brieven uit Berlijn, aldaar op verre na niet den indruk te weeg gebragt, dien de ultramontaansche partij zoo gaarne zoude uitlokken; het Pruissische kabinet zal zich ook nu niet tot stappen, welke voor den regterstoel der billijkheid niet zouden kunnen verdedigd worden, laten vervoeren; zij zal aan hartstogtelijkheid, bedaarde handelingen, — aan ongegronde vorderingen, opvolging van regt en wet, — aan blinde onverdraagzaamheid, verstandige godsdienstige verdraagzaamheid blijven overstellen. Wie zoude kunnen twijfelen, aan welke zijde, bij eene zoodanige wijze van handelen, de zege zal toevallen? Deze zege heeft het verlichte Pruissische kabinet nu reeds behaald; want duidelijk is het voor een ieder, dat het hier een strijd is tusschen de middeleeuwsche slaafschheid en de door eeuwen lange worsteling verworven vrijheid van geweten, en wie zoude kunnen loochenen, dat ons gansche Duitschland (enkele uitzonderingen tellen ook hier niet) zich voor laatstgenoemde zaak verklaart? Naar men verneemt zal het Berlijner kabinet deze laatstelijk gehouden Pauselijke allocutie onbeantwoord laten, en op den goed bevonden weg onbekommerd voortschrijden.

ADVERTISSEMENTEN.

Te PARAMARIBO *bij* J. J. ENGELBRECHT.